

Turvallisuussuunnitelmat ja harjoittelu häiriötilantieta varten

Lainsäädäntö

- Koskee 1-luokan patoja
- Turvallisuuksuunnitelma pohjautuu vahingonvaaraselvitykseen
- Padon omistajan on päivitettävä turvallisuussuunnitelma säännöllisesti. Ohjeen mukaan tämä olisi syytä tehdä vuosittain, mutta usein päivitys tehdään määräaikaistarkastusten yhteydessä.
- PTV tarkastaa suunnitelmat, mutta ei hyväksy niitä. Suunnitelma toimitetaan myös pelastusvirnaomaiselle.

PTA 7 - 7 § Padon turvallisuussuunnitelma

- Padon turvallisuussuunnitelmassa esitetään padon omistajan:
 - 1) toimenpiteet häiriötilanteissa onnettomuuden ehkäisemiseksi sekä vahinkojen ehkäisemiseksi ja rajoittamiseksi padolla;
 - 2) toimenpiteet ihmisten, omaisuuden ja ympäristön suojaamiseksi onnettomuudelta;
 - 3) toimenpiteet onnettomuudesta ilmoittamiseksi.
- Suunnitelmassa esitetään myös onnettomuuden torjuntaan varattava materiaali ja kalusto sekä käytettävissä oleva henkilöstö.
- Jätepadon turvallisuussuunnitelmassa esitetään lisäksi padotun aineen laatu, vaaraa aiheuttavat ominaisuudet, määrä, pitoisuudet, kulkeutuminen ja muuttuminen sekä muut padon erityispiirteet.

Pato-onnettomuuden ehkäiseminen

- Padon omistajan on ryhdyttävä tarvittaviin toimiin onnettomuuden ehkäisemiseksi.
- Onnettomuustilanteessa pelastusviranomaisen johtaa tilannetta.
- Padon omistajan on avustettava pelastusviranomaista.
- Padon omistajan ja eri viranomaisten tehtävät pato-onnettomuuden sattuessa on lueteltu patoturvallisuussoppaan sivulla 31.

Harjoittelu häiriötilanteiden varalta

- Erityisesti padon omistajalla, mutta myös muilla henkilöillä, virastoilla tai laitoksilla, joilla on toimintavelvoitteita pato-onnettomuuden sattuessa, on velvollisuus omalta osaltaan huolehtia onnettomuuden edellyttämän toimintavalmiuden ylläpitämisestä.
- Pelastusviranomaisen, padon omistaja ja patoturvallisuusviranomaisen sekä muut mahdolliset viranomaiset osallistuvat tarpeen mukaan harjoitukseen.

Harjoituksen läpikäyminen

- Pelastusviranomaisen pääsääntöisesti johtaa harjoitusta, mikäli hän on harjoituksessa / suunnittelussa mukana. Toisinaan padon omistajat pitävät myös omia sisäisiä harjoituksiaan.
- Tähän mennessä kaikki harjoitukset on järjestetty "paperilla", mutta aina on ollut mukana jonkinasteista kenttätoimintaa myös.

Harjoitus: Pori

- Harjoituksen suunnitteli ryhmä, jota johti pelastusvirnaomainen. Mukana oli padon omistaja, patoturvallisuusvirnaomainen sekä vesistöä valvova viranomainen.
- Harjoitus alkoi tulvaa ennustavalla säätiedotteella (Vesikeskus)
- Harjoitustiimi muodostettiin
- Padon huoltohenkilökunta oli myös mukana

Onnettomuuteen harjoittelu - Kaivospadot

- 1-luokkaan luokitellut kaivospadot – voivat aiheuttaa suuronnettomuuden vaaraa
- Nämä on määritelty pelastuslaissa: Ulkoinen pelastussuunnitelma
- Lain mukaan pelastusviranomaisen aj padon omistajan on yhdessä järjestettävä harjoitus (joka 3. vuosi) suunnitelman toimivuuden takaamiseksi.

Harjoituksia

- Rescdam 1999-2001 http://www.syke.fi/en-us/Research_Development/Research_and_development_projects/Projects/Development_of_rescue_actions_based_on_dambreak_flood_analysis_RESCDAM
- Rovaniemi ja Kemijärvi 09/2006.
- 2014 Pori (tulvapatot)
- ... 2016 Siilinjärvi (kaivospato)